

Obsah

Úvod	3
1. Pedagogika jako vědní obor	5
1. 1 Předmět pedagogiky	5
1. 2 Struktura pedagogiky	8
1. 2. 1 Základní pedagogické disciplíny	12
1. 2. 2 Pedagogické disciplíny a vztah pedagogiky k dalším vědám	13
1. 2. 3 Aplikované pedagogické disciplíny	16
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	18
2. Základní pojmy pedagogiky	19
2. 1 Výchova	19
2. 2 Vzdělávání a vzdělání	23
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	27
3. Charakteristika výchovného procesu	28
3. 1 Znaky výchovy	29
3. 2 Průběh výchovného procesu	33
3. 2. 1 Etapy výchovného procesu z hlediska ontogeneze	33
3. 2. 2 Fáze výchovného procesu z hlediska metodického	35
3. 2. 3 Otázky sebevýchovy a převýchovy	37
3. 2. 4 Základní fáze výchovného procesu v komplexním pojetí	39
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	40
4. Výchovné cíle, principy, zásady a složky	41
4. 1 Pedagogická teleologie	41
4. 2 Funkce výchovných cílů	45
4. 3 Struktura výchovných cílů	46
4. 4 Výchovné cíle na počátku nového tisíciletí	51
4. 5 Pedagogické principy a pedagogické zásady	52
4. 6 Složky výchovy	53
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	57

5. Podmínky výchovy	58
5. 1 Fyziologické a psychické podmínění výchovy	58
5. 2 Sociální podmínění výchovy	61
5. 3 Charakteristika determinace výchovy	64
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	70
6. Prostředky, formy a metody výchovy	71
6. 1 Prostředky výchovy	71
6. 2 Formy výchovy	76
6. 3 Metody výchovy	78
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	82
7. Pedagogická profese	83
7. 1 Význam a sociální pozice pedagogické profese	83
7. 2 Charakteristika pracovních činností pedagoga	86
7. 3 Požadavky na výkon profese	90
7. 4 Zvláštnosti a rozpory pedagogické profese	98
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	100
8. Škola, školský a vzdělávací systém	101
8. 1 Škola a její funkce	101
8. 2 Základní typy škol z hlediska jejich zaměření	105
8. 3 Školská soustava	106
8. 4 Vzdělávací systém	110
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	111
9. Alternativní školy	112
9. 1 Reformní hnutí – jeho kořeny a znaky	112
9. 2 Charakteristika alternativních škol	114
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	124
10. Uvedení do metodologie pedagogiky	125
10. 1 Východiska metodologie pedagogiky	125
10. 2 Projektování pedagogického výzkumu	128
10. 3 Metody pedagogického výzkumu (získávání dat)	133
10. 4 Metody zpracování dat a vyhodnocování výzkumu	139
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	143

11. Současné trendy a úkoly pedagogiky	144
Otázky, náměty, úkoly a cvičení	151
Použitá a doporučená literatura	152
Jmenný rejstřík	157
Věcný rejstřík	159
Obsah	161